

TALOUSARVIOALOITE 899/2002 vp

Määrärahan osoittaminen saamelaisten kulttuurikeskuksen suunnitteluun ja rakentamiseen

Eduskunnalle

Saamelaiskäräjät on tehnyt hankeselvityksen kulttuurikeskuksesta, joka sisältäisi mm. saamelaiskäräjien toimitilat, kirjaston ja yhdistysten tiloja. Nykyisin saamelaiskäräjien toimitilat ovat entisessä koulussa eikä käräjillä ole asianmukaisia istuntotiloja. Esimerkiksi Norjassa saamelaisilla on oma parlamenttitalo. Inarin kirkonkylään suunnitellun kulttuurikeskuksen kustannusarvio on noin 5,5 miljoonaa euroa.

Hankeselvityksen pohjalta on käynnistetty joulukuussa 2001 EU-hankkeena saamelaiskulttuurikeskuksen valmistelu- ja kehitysprojekti, joka valmistuu vuoden 2002 lopussa. Suunnitelmissa on toteuttaa arkkitehti- ja muu suunnittelu vuonna 2003 sekä urakkakilpailut 2004. Suunnitelmien mukaan rakennustyöt alkaisivat syksyllä 2004 ja kulttuurikeskus valmistuisi 2006.

Valtionvarainvaliokunta katsoi mietinnössään (VaVM 37/2001 vp), että oikeusministeriön tulee seurata saamelaisten kulttuurikeskuksen hankeselvityksen valmistumista ja antaa tukea toteuttamisvaihtoehtojen, esimerkiksi EU-tukien kartoittamisessa. Saamelaiskäräjät ja Lapin liitto ovat laatineet yhteistyössä valtionvarainvaliokunnan tarkoittaman selvityksen viime helmikuussa. Siinä on päädytty lopputulokseen, että saamelaiskulttuurikeskus tulee rahoittaa kansallisen erityishankkeena valtion talousarviovaroin. Perusteluna on, että hankkeessa on kyse saamelaisen alkuperäiskansan toimintaedellytysten turvaamisesta, minkä vuoksi se on koko Suomen asia, ei yksin Lapin maakunnan. Näin suurta

hanketta olisi myös vaikea sijoittaa lähivuosina Lapin maakunnan EU-varojen kiintiöön.

Saamelaiskäräjät on päättänyt sijoittaa keskuksen Inarin kirkonkylän taajamaan, ja kaavoitusprosessi sijaintipaikan lopulliseksi määrittämiseksi on meneillään. Saamiemme tietojen mukaan valtioneuvosto on iltakoulussaan päättänyt ratkaisuun, että hanke toteutetaan poikkihallinnollisena hankkeena, ja pyytänyt sitä varten vielä tarkentamaan hankesuunnitelmaa. Saamelaiskäräjät on suorittanut pyydetyn tarkennuksen ja katsoo, että valtion vuoden 2003 talousarvioon tarvitaan 200 000 euroa arkkitehtikilpailuun ja rakennuspaikkaan liittyviä kuluja varten.

Keskuksen rakentaminen on ehdottoman tärkeää saamelaisten kulttuurin ja itsehallinnon kannalta. Toimintaedellytysten parantaminen ja saamelaiskulttuurin keskeisten toimijoiden sijoittaminen samaan rakennukseen loisi hyvät edellytykset kulttuurin kehittämiseksi tulevaisuudessa. Kulttuurikeskus käräjätiloineen tehostaisi toimintoja ja toimisi samalla saamelaisten itsehallinnon symbolina.

Edellä olevan perusteella ehdotamme kunnioittaen,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2003 talousarvioon momentille 29.90.50 lisäyksenä 200 000 euroa saamelaisten kulttuurikeskuksen arkkitehtikilpailua ja rakennuspaikkakuluja varten.

TAA 899/2002 vp — Hannes Manninen /kesk ym.

Helsingissä 1 päivänä lokakuuta 2002

Hannes Manninen /kesk
Matti Huutola /vas
Maria Kaisa Aula /kesk

Timo E. Korva /kesk
Esko-Juhani Tennilä /vas